

C. U. SHAH UNIVERSITY
Wadhwan City

Faculty Of: - Education

Department Of: - EDUCATION (B.Ed.)

Semester: - II

Code: - 4ED02PEC2

Name: – Pedagogy of School Subject (Economics) Group-A

Teaching & Evaluation Scheme:-

Subject Code	Name of the Subject	Teaching Scheme (Hours)				Credits	Evaluation Scheme							
		Th	Tu	Pr	Total		Theory				Practical (Marks)			Total
							Sessional Exam		University Exam		Internal		University	
							Marks	Hrs	Marks	Hrs	Pr/Viva	TW	Pr	
4ED02PEC2	Pedagogy of School Subject (Economics) Group-A	4	0	0	4	4	30	1.5	70	3	---	-----	-----	100

Objectives:

1. માનવના દૈનિક જીવનમાં 'અર્થશાસ્ત્ર' વિષય શિક્ષણની ઉપયોગિતા જાણે અને સમજે.
2. માનવી રોજંદા ધરેલુ કાર્યમાં બજેટ અને આયોજન જેવા ખ્યાલો ઉપયોગમાં લેતો થાય.
3. વ્યક્તિમાં રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સમજનો વિકાસ થાય અને યોગ્ય નિર્ણયો લેતો થાય.
4. વ્યક્તિમાં રાષ્ટ્ર પ્રત્યે સન્માન જાગે અને રાષ્ટ્રીય ભાવનાનો વિકાસ થાય.
5. વ્યક્તિમાં તુલનાશક્તિ, તર્કશક્તિ, સમસ્યા ઉકેલ, આયોજન વગેરે કૌશલ્યોનો વિકાસ થાય.
6. વ્યક્તિમાં રાષ્ટ્રીય આવકમાં વૃદ્ધિ કરવાની ક્ષમતા વિકસાવવી.

Faculty of	Education
Course Name	Bachelor of Education (B. Ed.)
Subject Code	4ED02PEC2 (Group - A)
Subject Name	Pedagogy of School Subjects - Economics
Semester	Semester - II (Second)

૧.	માનવના દૈનિક જીવનમાં 'અર્થશાસ્ત્ર' વિષય શિક્ષણની ઉપયોગિતા જાણે અને સમજે.
૨.	માનવી રોજંદા ધરેલુ કાર્યમાં બજેટ અને આયોજન જેવા ખ્યાલો ઉપયોગમાં લેતો થાય.
૩.	વ્યક્તિમાં રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સમજનો વિકાસ થાય અને યોગ્ય નિર્ણયો લેતો થાય.
૪.	વ્યક્તિમાં રાષ્ટ્ર પ્રત્યે સન્માન જાણે અને રાષ્ટ્રીય ભાવનાનો વિકાસ થાય.
૫.	વ્યક્તિમાં તુલનાશક્તિ, તર્કશક્તિ, સમસ્યા ઉકેલ, આયોજન વગેરે કૌશલ્યોનો વિકાસ થાય.
૬.	વ્યક્તિમાં રાષ્ટ્રીય આવકમાં વૃદ્ધિ કરવાની ક્ષમતા વિકસાવવી.

એકમ નં.	એકમનું નામ	ભારાંક
૧.	એકમપાઠ, અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષક-વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ, પાઠ્યપુસ્તક સમીક્ષા અને શિક્ષણકાર્યનું મૂલ્યાંકન: <ul style="list-style-type: none"> એકમપાઠની સંકલ્પના, સોપાનો, લક્ષ્યાણો, મહત્ત્વ અને આયોજન નોંધ તેમજ છૂટાપાઠ અને એકમપાઠ વચ્ચેનો તફાવત અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષકની લાક્ષણિકતાઓ, વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિઓ: સાંપ્રત ઘટનાઓ, નિષ્ણાંતોના પ્રવચનો, મુલાકાતો, સ્થાનિક સર્વેક્ષણ, નિદાનાત્મક અને ઉપચારાત્મક કાર્ય (સંકલ્પના, મહત્ત્વ અને વિનિયોગ) ધોરણ-૧૧ અને ધોરણ-૧૨ ના પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા અને સૂચનો મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના, હેતુઓ, સોપાનો, પ્રશ્નના પ્રકાર, રચના, લાભાલાભ (નિબંધ, ટૂંકજવાબી અને અનાત્મલક્ષી) તેમજ બ્લૂ પ્રિન્ટ આધારિત પ્રશ્નપત્રની સંરચના અને આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષ્યાણો 	૨૫ %
૨.	અર્થશાસ્ત્રના પાઠ્યપુસ્તક આધારિત વિષયવસ્તુ (ધોરણ-૧૧): <ul style="list-style-type: none"> અર્થશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખ્યાલો અને સંકલ્પનાઓ: એકમલક્ષી અને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર, કિંમત અને મૂલ્ય, વસ્તુઓ અને સેવાઓ, સંપત્તિ અને કલ્યાણ, ઉત્પાદનનાં સાધનો, વ્યાપારચક્ર આવક અને અર્થના વિવિધ ખ્યાલો, આર્થિક માહિતીની રજૂઆત, આંકડાકીય માહિતીનું મહત્ત્વ અને આલેખાત્મક રજૂઆત માંગ: અર્થ, અસર કરતાં પરિબળો, વિધેય, નિયમો અને અપવાદો પુરવઠો: અર્થ, અસર કરતાં પરિબળો, વિધેય, નિયમો અને અપવાદો 	૨૫ %
૩.	અર્થશાસ્ત્રના પાઠ્યપુસ્તક આધારિત વિષયવસ્તુ (ધોરણ-૧૧ અને ૧૨): <ul style="list-style-type: none"> બજાર અને વિવિધ પ્રકારના બજારો: અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ (પૂર્ણ હરીફાઈ, ઈજારો, ઈજારાયુક્ત અને અલ્પહસ્તક ઈજારો) ૧૯૯૧ થી આર્થિકનીતિના પરિવર્તન માટેના હેતુઓ, ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ, વૈશ્વિકીકરણ અને આર્થિક સુધારાનું મૂલ્યાંકન અંદાજપત્રનો અર્થ, ઉદ્દેશ્ય/હેતુઓ, વિવિધ પ્રકારો અને લાભાલાભ વસ્તીસંક્રમણનો સિદ્ધાંત અને ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિ દરને અસર કરતાં પરિબળો 	૨૫ %
૪.	અર્થશાસ્ત્રના પાઠ્યપુસ્તક આધારિત વિષયવસ્તુ (ધોરણ-૧૨): <ul style="list-style-type: none"> ભારતમાં ગરીબી અને બેરોજગારી : અર્થ, પ્રકાર, ઉદ્ભવના કારણો અને ઘટાડવાના ઉપાયો 	૨૫ %

	<ul style="list-style-type: none"> • શહેરીકરણનો અર્થ, શહેરકરણ થવાના કારણો અને અસરો • ભારતીય કૃષિનીમહત્વની સમસ્યાઓ અને ટેકનોલોજીકલ અને સંસ્થાકીય સુધારાઓ-મૂલ્યાંકન • ભારતીય અર્થતંત્રમાં ઉદ્યોગીકરણનું મહત્વ, ભારતમાં ઉદ્યોગોનું વિગતે વર્ગીકરણ અને ઉદ્યોગ ક્ષેત્રની મર્યાદા 	
--	--	--

શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ:

- ૧.ભારતીય અર્થતંત્ર સંદર્ભે ભારતની કૃષિ સમસ્યાઓ અને સુધારાઓની છણાવટ કરે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ પ્રકારના બજારો વિશે માહિતી એકત્રિત કરે અને તેનું પૃથક્કરણ કરે.
૩. તાલીમાર્થીઓ ભારત/ગુજરાત સરકારની વર્તમાન ઔદ્યોગકનીતિ કે વિદેશનીતિનું અવલોકન કરે.
૪. વિદ્યાર્થીઓ શહેરીકરણથી થતાં લાભાલાભ વિશે પોતાના મંતવ્યો ઘડે અને પુસ્તકમાં સૂચવેલ બાબતો સાથે તુલના કરે.
૫. બ્લૂ પ્રિન્ટ આધારિત આદર્શ પ્રશ્નપત્રની રચના કરે અને અધ્યાપક દ્વારા સૂચવેલ કોઈપણ પ્રવૃત્તિ કરે.

સંદર્ભ પુસ્તકો :

- ૧.Dr.Shashtri J. and Others. Adhyayan-AdhyapanPrauctioaneShaikshnikMapananeMulyancan.
૨. TyagiGurucharandas.ArthshastraShikshan, Vinod Pustak Mandir, Agra.
૩. YadavAmita, 1999, "Teaching of Economics", Anmol Publication Pvt. Ltd. , New Delhi.
૪. N. R. Saxena, "Teaching of Economics", R Lall Book Depot, Meerut.
૫. પરીખ ઘનશ્યામ, અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણ પદ્ધતિ, નવદીપ પ્રકાશન ગૃહ, અમદાવાદ.
૬. પટેલ વિષ્ણુભાઈ, અર્થશાસ્ત્રનું અધ્યાપન, અનડા બુક ડીપો, અમદાવાદ.
૭. ડૉ. મોતીભાઈ મ. પટેલ અનેઅન્ય: અર્થશાસ્ત્રનાં અધ્યાપનનું પરિશીલન, બી. એસ. શાહ પ્રકાશન, અમદાવાદ.